

Werkwijzer Kleding

Voorwoord

Voor je ligt de werkwijzer Kleding. Deze werkwijzer is bedoeld voor alle mensen die werken in ons ziekenhuis, zowel voor degenen die bedrijfskleding dragen als voor degenen die privé-kleding dragen.

In deze werkwijzer worden de regels met betrekking tot kleding beschreven zoals deze binnen het GHZ voor alle medewerkers gelden. Maar nog belangrijker, als je dit boekje hebt doorgenomen weet je welke houding het GHZ van je verwacht op het gebied van kleding. In feite is het een dresscode: een advies waar je je graag aan wil houden, of je nu net met een opleiding in het ziekenhuis bent begonnen of hier al jaren werkt. De visie op kleding in de zorg is in de loop der jaren veranderd. Niet alleen wetenschappelijk onderzoek op het gebied van infectiepreventie maar ook mode, functionaliteit en ideeën over wat medewerkers in de zorg willen uitstralen zijn hierop van invloed geweest. Deze werkwijzer geeft een beeld van hoe er op dit moment over kleding wordt gedacht.

Inhoudsopgave

1. Uitgangspunten kleding in het GHZ.....	1
2. Algemeen.....	3
3. Kledingregels.....	4
4. Alle uitvoeringen van GHZ-bedrijfskleding.....	6
5. Aanvraag, onderhoud en vervanging.....	28

1. Uitgangspunten kleding in het GHZ

1.1 Representativiteit, herkenbaarheid en uniformiteit

Gastvrijheid is een belangrijk thema binnen het GHZ. Dagelijks zetten wij ons in voor een gastvrij verblijf van patiënten en bezoekers. Hoe we in het GHZ invulling geven aan gastvrijheid is onder meer beschreven in de organisatiecompetentie klantgerichtheid. Een organisatiecompetentie is een persoonskenmerk waarvan we als GHZ hebben vastgesteld dat het belangrijk is om die in ons werk te laten zien. De competentie klantgerichtheid hebben we als volgt beschreven:

De medewerker onderzoekt wensen en behoeften van de patiënt, klant of gebruiker en neemt deze mee in zijn handelen. Anticipeert op wensen en behoeften en geeft een hoge prioriteit aan servicebereidheid en klanttevredenheid.

Een gastvrije indruk wordt niet alleen bepaald door gedrag maar ook door een professionele uitstraling en uiterlijke verzorging, kortweg **representativiteit**.

Ons ziekenhuis is een open organisatie. Als medewerker kun je bijna overal op elk moment patiënten en bezoekers tegenkomen. Er is geen onderscheid te maken tussen werk voor en achter de schermen. Houd hier rekening mee. Voor patiënten en bezoekers vertegenwoordig jij het ziekenhuis, ook als je bijvoorbeeld in je lunchpauze op weg bent naar het bedrijfsrestaurant. Je bent immers in functie aanwezig en niet als privépersoon. Wees je bewust van de representativiteit van je functie, of je nu in bedrijfskleding loopt of niet. Zorg ook dat je **herkenbaar** bent voor buitenstaanders als medewerker van het GHZ. Patiënten en bezoekers willen weten van wie ze wat mogen verwachten. Het is daarom van belang dat het onderscheid tussen de verschillende functies die in bedrijfskleding worden uitgevoerd duidelijk zichtbaar is: wie is de room-assistent, de dokter en de verpleegkundige? Om diezelfde reden dient de bedrijfskleding binnen een bepaalde functie eenduidig, ofwel **uniform** te worden gedragen.

1.2 Hygiëne en veiligheid

Alle functies waarin patiëntgebonden werkzaamheden¹ plaatsvinden of medewerkers in contact kunnen komen met patiëntenmateriaal worden in bedrijfskleding uitgevoerd. Medewerkers die alleen sociaal contact (handen schudden) hebben met patiënten en bezoekers hoeven geen bedrijfskleding te dragen. Het is voldoende als zij na ieder contact hun handen desinfecteren.

De landelijke werkgroep Infectiepreventie heeft de richtlijn 'Persoonlijke hygiëne medewerkers' opgesteld. Hierin staat gedetailleerd beschreven hoe iedereen die in een ziekenhuis werkt met patiënten, patiëntenmateriaal, geneesmiddelen, voedsel en andere voor de patiënt bestemde zaken door middel van goede persoonlijke hygiëne bij kan dragen aan infectiepreventie. De inhoud van de richtlijn is in deze werkwijzer in zijn geheel opgenomen.

'Je werkt **veilig** of je werkt niet' is een uitgangspunt binnen ons ziekenhuis.

Veilig werken betekent ook dat je altijd beschermende kleding draagt als dit is voorgeschreven en dat je de bedrijfskleding zo draagt dat deze maximale bescherming biedt.

Tot slot is het van belang te beseffen dat zich uitzonderlijke situaties voor kunnen doen waarin naleving van deze werkwijzer in het belang van de patiënt incidenteel niet mogelijk is. Hiermee wordt uiteraard rekening gehouden. Het belang van onze patiënten gaat immers altijd voor. Uitgangspunt is dat je de uitzondering kunt verantwoorden.

¹ Werkzaamheden waarbij sprake is van lichamelijk contact van de medewerker met de patiënt, diens directe omgeving (nachtkastje, bed, beddengoed e.d.), diens excreta of secreta, of indien er contact is met voor de patiënt bestemde geneesmiddelen, voedsel of andere zaken.

2. Algemeen

2.1 Wie is verantwoordelijk?

Iedereen die in ons ziekenhuis werkt, is er zelf verantwoordelijk voor hoe hij of zij eruit ziet. De organisatie verwacht dat je deze verantwoordelijkheid serieus neemt en je gedraagt volgens de afspraken zoals die in deze werkwijzer worden beschreven. Houd er rekening mee dat eventuele afwijkingen hiervan moeten kunnen worden verantwoord.

2.2 Wanneer wel en wanneer geen bedrijfskleding?

In bijna alle functies waarin wordt gewerkt met patiënten, patiëntenmateriaal, geneesmiddelen, voedsel en andere voor de patiënt bestemde zaken wordt bedrijfskleding gedragen.

Er zijn drie soorten bedrijfskleding:

- werkkleding zoals bijvoorbeeld het uniform van verpleegkundigen, room-assistants en de doktersjas;
- kleding die de medewerker bescherming biedt bij het verrichten van bepaalde handelingen en het werken met bepaalde stoffen;
- ruimtegebonden kleding die alleen in bepaalde ruimtes mag worden gedragen.

Nu is in veel functies niet constant sprake van patiëntgebonden handelingen. Toch wordt de bedrijfskleding gedurende de hele werkdag gedragen en is het niet toegestaan deze tijdens het werk te verwisselen voor privékleiding. Maar als bijvoorbeeld een teamleider een 'kantoordag' heeft en helemaal geen operationele werkzaamheden verricht, is het juist wenselijk dat hij of zij privékleiding draagt. Op deze wijze is het, ook voor patiënten en bezoekers, duidelijk dat de teamleider geen zorgtaken heeft. Door het zichtbaar dragen van de GHZ-personeelsjas is hij of zij wel herkenbaar als medewerker van ons ziekenhuis. Overigens gelden de kledingregels ook voor medewerkers in privékleiding. Ook van hen wordt verwacht dat ze er representatief uit zien en te allen tijde herkenbaar zijn als medewerker door het dragen van de personeelsjas. Zo is het dragen van bijvoorbeeld korte broeken of teenslippers niet toegestaan.

Bedrijfskleding wordt voor aanvang van de werkzaamheden in ons ziekenhuis aangetrokken, na beëindiging weer op het werk uitgetrokken en dient dagelijks verschoond te worden (behalve stoomgoed). Het is niet toegestaan om bedrijfskleding mee naar huis te nemen of het ziekenhuisterrein in bedrijfskleding te verlaten. Voor bedrijfskleding van niet-patiëntgebonden functies (b.v. receptiefuncties) wordt een uitzondering gemaakt. Deze mag wel mee naar huis worden genomen. Voor medewerkers die meerdere malen per dag op de verschillende locaties van ons ziekenhuis aanwezig moeten zijn, kunnen uitzonderingen worden gemaakt. Hierover dienen wel van te voren schriftelijke afspraken te worden gemaakt door medewerker en leidinggevende.

Alle werkzaamheden moeten in de daarvoor bestemde bedrijfskleding worden uitgevoerd. Roken is alleen toegestaan in privékleiding, in eigen tijd en buiten het ziekenhuisterrein².

Bij overtredingen is het GHZ-gedragscode sanctiebeleid van kracht.

² Vooral nog mag in privékleiding en in eigen tijd gerookt worden op het logistieke plein aan de Büchnerweg (rookabri voor medewerkers), bij parkeergarage P2 (bij de in- en uitritten van het parkeerterrein aan de Büchnerweg) en bij parkeergarage P3.

3. Kledingregels

3.1 Bedrijfskleding bedekt eigen kleding

De bedrijfskleding bedekt altijd de eigen kleding. De werkkleding bedekt de eigen kleding tot op de knie. In praktijk geldt dit alleen voor de doktersjas, die tot kniehoogte reikt.

De handen vormen het grootste risico voor het overbrengen van infecties op anderen.

Een goede handhygiëne is dus van groot belang. Om dit mogelijk te maken laat de bedrijfskleding de onderarmen onbedekt. Voor een aantal laboratoriumfuncties moeten de onderarmen juist beschermd zijn. In alle gevallen geldt dat privékleiding niet onder de mouw van de bedrijfskleding uit mag steken.

3.2 GHZ-personeelspas

Iedereen die werkzaamheden verricht voor ons ziekenhuis, of dat nu in loondienst, opleiding, als vrijgevestigde, stagiair, vrijwilliger of freelancer is, draagt altijd zichtbaar een originele GHZ-personeelspas. Het is in het kader van het borgen van de veiligheid niet toegestaan om een kopie hiervan te gebruiken.

3.3 Persoonlijke verzorging

Persoonlijke verzorging is belangrijk in het dagelijks contact met patiënten, bezoekers en collega's. Hierbij hoort ook aandacht voor een neutrale lichaamsgeur en een frisse adem.

3.3.1 Haar

- Het haar is schoon en verzorgd.
- Bij patiëntgebonden werkzaamheden mag het haar tot de schouders los worden gedragen. Als het haar langer is moet het worden opgestoken of bijeengebonden. Opgestoken of bijeengebonden haar dat de schouders raakt, moet worden vastgezet op het hoofd.
- Onnatuurlijke haarkleuren en kapsels zijn niet toegestaan. Onnatuurlijke haarkleuren zijn haarkleuren die niet van nature bij mensen voorkomen.

3.3.2 Baarden en snorren

- Baarden en snorren zijn goed verzorgd en kort geknipt.

3.3.3 Brillen

- Brillen moeten optisch schoon zijn en bestand zijn tegen reiniging met alcohol 70%.

3.3.4 Nagels

- Bij patiëntgebonden werkzaamheden zijn de nagels kortgeknipt en schoon.
- Kunstnagels en nagellak zijn niet toegestaan in functies waarbij patiëntgebonden werkzaamheden worden verricht.

3.3.5 Sieraden

- Tijdens patiëntgebonden werkzaamheden worden geen accessoires zoals ringen, armbanden of polshorloges gedragen.
- Braces zijn niet toegestaan bij patiëntgebonden werkzaamheden. Hierin is de infectiepreventie leidend. Het advies is om in twijfelgevallen te overleggen met de leidinggevende en de deskundige Infectiepreventie.

- Bij het dragen van oorbellen zijn representativiteit en hygiëne het uitgangspunt. Oorbellen zijn toegestaan maar mogen de bedrijfskleding niet raken.
- Kettingen worden bedekt door de bedrijfskleding.

3.3.6 Tatoeages en piercings

Tatoeages mogen niet aanstootgevend of schokkend zijn. Piercings zijn niet toegestaan in neus en mond en op overige plaatsen mogen ze niet aanstootgevend zijn.

3.3.7 Hoofddoek

Voor het dragen van een hoofddoek in combinatie met bedrijfskleding gelden de volgende voorwaarden:

- In patiëntgebonden functies is de hoofddoek wit van kleur.
- In functies die in blauwe bedrijfskleding worden uitgevoerd (medewerkers Bedrijfshygiëne en Textielservices) is de hoofddoek donkerblauw.
- De hoofddoek komt niet in contact met de patiënt of patiëntenmateriaal.
- De hoofddoek wordt niet over de bedrijfskleding heen gedragen.
- De medewerker zorgt ervoor dat de hoofddoek na iedere werkdag op tenminste 60 graden wordt gewassen.
- In representatieve functies heeft de hoofddoek dezelfde kleur als de blouse.

3.4 Schoeisel

- Onder de bedrijfskleding wordt eigen schoeisel gedragen, behalve in ruimtes waar met steriele middelen wordt gewerkt of waar veiligheidsschoenen nodig zijn.
- Schoeisel is tot op de wreef gesloten, de hiel mag open zijn.
- Schoenen en klompen moeten van goed te reinigen materiaal zijn dat is bestand tegen desinfectie met alcohol 70%.
- Schoeisel moet optisch schoon zijn en bij zichtbare verontreiniging worden schoongemaakt.
- Het dragen van teenslippers en Crocs met gaatjes is niet toegestaan.

3.5 Gebruik van zakdoeken

- Tijdens de werkzaamheden worden papieren zakdoekjes gebruikt.
- Na gebruik worden de zakdoekjes direct weggegooid en de handen gereinigd of gedesinfecteerd. Gebruikte zakdoeken die in de broekzak of elders in de kleding worden meege dragen, kunnen als besmettingsbron fungeren en iedere keer dat ze worden aangeraakt de handen besmetten.

3.6 Gebruik van mobiele communicatiemiddelen

Mobiele communicatiemiddelen mogen tijdens patiëntgebonden werkzaamheden niet voor privédoeleinden worden gebruikt.

Als het gebruik van mobiele communicatiemiddelen bij patiëntgebonden handelingen toch noodzakelijk is, dient hierna handhygiëne te worden toegepast conform het protocol handhygiëne medewerkers³.

3.7 Eten en drinken

In ruimten waarin verzorging en behandeling van patiënten plaatsvindt of wordt gewerkt met patiëntenmateriaal, wordt niet gegeten of gedronken.

³ Het protocol handhygiëne medewerkers is te vinden op het Serviceloket van de afdeling Infectiepreventie onder Protocollen.

4. Alle uitvoeringen van GHZ-bedrijfskleding

4.1 Werkkleding

4.1.1 Wit met groen jasje of polo, witte broek of rok

Het jasje is in een dames- en herenmodel beschikbaar en wordt grotendeels gesloten gedragen. Gedeeltelijk zichtbare onderkleding is wit van kleur en komt niet onder de korte mouw uit.

Functies: verpleegkundigen en poli-medewerkers die patiënten behandelen.

4.1.2 Wit vest

Dit vest kan over de witte bedrijfskleding worden gedragen tijdens de avond-, nachtdienst tijdens niet-patiëntgebonden momenten.

Funcities: alle verpleegkundigen die witte bedrijfskleding dragen en de medewerkers genoemd onder 4.1.5 bij het dragen van ruimtegebonden kleding.

4.1.3 Wit met groene lange jas met korte mouw

De jas heeft een groene bies aan de binnenkant van de mouw en de kraag en wordt grotendeels gesloten gedragen. De korte mouw bedekt de eigen kleding.

Bij patiëntgebonden werkzaamheden waarbij risico is op spatten, wordt een witte broek met witte GHZ-polo of wit t-shirt met daar overheen de lange jas gedragen.

Functies: artsen, co-assistenten.

4.1. 4 Wit met donkerblauwe lange jas met korte mouw

Functies: verpleegkundig specialist, physician assistant, logopedist en laborant.

4.1.5 Wit met donkerblauw jasje, witte broek

Het jasje is in een dames- en herenmodel beschikbaar. Het jasje wordt grotendeels gesloten gedragen. Gedeeltelijk zichtbare onderkleding is wit van kleur en komt niet onder de korte mouw uit.

Functies: medewerkers Medisch instrumentele dienst, medewerkers Patiënten transport, medewerkers Textielservice, afdelingsassistenten, laboranten, fysiotherapeuten.

4.1.6 Roze met wit jasje, witte broek

Het jasje wordt grotendeels gesloten gedragen. Gedeeltelijk zichtbare onderkleding is wit van kleur en komt niet onder de korte mouw uit.

Functies: activiteitenbegeleiders, pedagogisch medewerkers.

4.1.7 Turquoise met donkerblauw jasje en donkerblauwe broek

Het jasje is in een dames- en herenmodel beschikbaar en wordt grotendeels gesloten gedragen. Gedeeltelijk zichtbare onderkleding is donkerblauw van kleur en komt niet onder de korte mouw uit.

Functie: medewerkers Bedrijfshygiëne.

4.1.8 Tenue room-assistants

Het groene jasje is in een dames- en herenmodel beschikbaar. Het jasje wordt grotendeels gesloten gedragen. Gedeeltelijk zichtbare onderkleding is zwart of groen van kleur en komt niet onder de korte mouw uit. Tijdens het serveren van de maaltijd wordt het halterschort gedragen.

Functie: room-assistant.

4.1.9 Tenue beveiligers

Donkerblauwe broek met riem, lichtblauwe blouse met V-teken, donkerblauwe stropdas met clipje, donkerblauwe trui met V-teken en donkerblauwe buitenjas met V-teken.

Functie: medewerker Beveiliging.

4.1.10 Tenue medewerker Technische Dienst

Groene polo met zakje, zwarte schipperstrui, donkergrijze werkbroek, veiligheidsschoenen, zwarte jas voor buiten.

Functie: medewerker Technische Dienst.

4.1.11 Tenue medewerker Logistiek

Donkergroene polo met zwart borstzakje of donkergroene sweater, zwarte werkbroek, zwarte veiligheidsschoenen en een groene bodywarmer voor buiten.

Functie: medewerker Logistiek.

4.1.12 Tenue medewerker Beleefkeuken

Koksbuis in combinatie met koksbroek, -muts, eventueel schort en veiligheidsschoenen. Bezoekers dienen bij betreding van de keuken een lange witte jas met blauwe kraag en korte mouw te dragen. Dit geldt ook voor medewerkers van de keuken als zij tijdens het werk de keuken verlaten.

Functie: medewerker Beleefkeuken.

4.1.13 Tenue medewerker Spoelkeuken

Witte polo in combinatie met koksbroek, - muts, eventueel schort en veiligheidsschoenen.

Functie: medewerker Spoelkeuken.

4.1.14 Tenue logistiek medewerker laboratoria

Wit met grijze polo, grijze pantalon, zwarte schoenen en een grijze jas voor buiten.

Functie: logistiek medewerker laboratoria.

4.1.15 Tenue medewerker Receptie en Telecom

Groene blouse met korte of lange mouw, donkergrijze gestreepte blazer, donkergrijs gestreept gilet, donkergrijze gestreepte rok of donkergrijze gestreepte broek, groene shawl.

Voor heren: overhemd met groene stropdas.

Functie: medewerker Receptie en Telecom.

4.1.16 Tenue gastvrouw/gastheer

Donkergrijze broek met colbert en lila blouse met lange mouw.
Voor heren: paars overhemd met paarse stropdas.

Functie: gastvrouw/gastheer.

4.1.17 Tenue medewerker Bedrijfsrestaurant

Dames: roze blouse met korte mouw, donkerblauw gestreept gilet, donkerblauw gestreepte rok of broek, groene koksbus, donker blauwe sloof met groene bies.

Heren: roze overhemd met lange mouw, donkerblauw gestreepte bandplooi broek, donkerblauw gestreept gilet, donkerblauwe sloof met groene bies.

Functie: medewerker Bedrijfsrestaurant.

4.1.18 Tenue baliedewerker SEH

Blauwe blouse met korte of lange mouw, donkergrijze gestreepte blazer, donkergrijs gestreept gilet, donkergrijze gestreepte rok of donkergrijze gestreepte broek.

Functie: baliedewerker SEH

4.2 Beschermende kleding

4.2.1 Laboratoriumjas met lange mouw

De jas wordt grotendeels gesloten gedragen en de lange mouw bedekt de eigen kleding.

Functie: medewerkers laboratorium tijdens het verrichten van werkzaamheden.

4.3 Ruimtegebonden kleding

4.3.1 Omlooppak, wegwerpmuts, -jasje en klompen

Functies: artsen, medewerkers OK en CSA.

4.3.2 Blauwe clean air suit

Functies: medewerkers OK en CSA.

4.3.3 Kleding ten behoeve van vuile ruimtes CSA

Groene clean air suit

Functie: CSA medewerkers die in de vuile ruimtes werken.

5. Aanvraag, onderhoud en vervanging

5.1 Aanvraag

Na indiensttreding kunnen nieuwe medewerkers op vertoon van hun personeelspas bij Textielservice (linnenkamer) het kledingpakket afhalen dat bij hun functie hoort. Voor medewerkers met een tijdelijke pas zoals co-assistenten en vakantiekrachten geldt een afwijkende procedure.

De linnenkamer bevindt zich op de begane grond bij de Centrale Keuken en is van 07.00 uur tot 12.30 uur geopend. Voor het passen van dienstkleding kun je van maandag tot en met donderdag tussen 10.00 uur en 12.00 uur terecht.

5.2 Onderhoud

Het GHZ heeft een 24-uurservice de uitgifte en inname van bedrijfs- kleding. Na werktijd kun je de bedrijfskleding deponeren in de KIA (kledinginname-automaat). Controleer altijd of de zakken leeg zijn. Achtergebleven pennen kunnen grote schade veroorzaken.

De KUA (kledinguitgifte-automaat) bevindt zich in de kelder onder de Dialyse. Met behulp van je personeelspas krijg je hier een schone set bedrijfskleding uitgeleverd. Houd er rekening mee dat er geen schone bedrijfskleding wordt uitgeleverd als er geen vuile is ingeleverd.

Van maandag tot en met vrijdag is het tussen 10.00 uur en 12.00 uur niet mogelijk kleding uit de KUA te halen. Deze wordt op dit tijdstip namelijk beladen.

Stoomgoed wordt regelmatig maar niet dagelijks gereinigd.

Ter voorkoming van inktvlekken zijn bij Textielservice plastic insteekhoesjes verkrijgbaar, die in de borstzak van de bedrijfskleding kunnen worden geplaatst.

Colofon
uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, HRM Advies
Januari 2019

Deze werkwijzer komt overeen met de WIP-richtlijn Persoonlijke hygiëne medewerkers, versie december 2014